

3

Architectuur

Geslaagde
uitbreiding

Vossius

Gymnasium

Links: muur bekleed met keramische tegels, door leerlingen beschilderd met vossen; boven: het nieuwe schoolplein van het Vossius Gymnasium; onder: de nieuwe gymzaal met grote ramen.

ROOS ALDERSHOFF FOTOGRAFIE

RECENSIE ARCHITECTUUR VOSSIUS

Sportwereld onder, stadspanplein boven

Markante architectuur laten versmelten met de omgeving: bij het Vossius Gymnasium in Zuid is dat gelukt. Mét versieringen.

Door onze redacteur
Bernard Hulsman

AMSTERDAM. De Nederlandse - ook de Amsterdamse - architectuur is de klap van de langdurige bouwcrisis na 2008 nog altijd niet te boven. De crisis, die door het procyclische beleid van de kabinetten-Rutte dieper was en langer duurde dan in de omliggende landen, heeft tot een ongeken- de kaalslag geleid. Niet alleen ver- dween de helft van de 15.000 banen in de architectenbranche, maar ook de architectuur zelf verschaalde - en bleef ook na de crisis mager.

Nadat de bouw na 2013 langzaam maar zeker weer op gang kwam, ko- zen de meeste opdrachtgevers voor veilige, *middle-of-the-road*-architec- tuur. Zo zijn ook in Amsterdam de af- gelopen jaren een groot aantal won- ingcomplexen gebouwd in de pak- huizenstijl, die niet alleen in Neder- land maar ook in Groot-Brittannië en

Duitsland nu de favoriete stijl voor nieuwe appartementengebouwen is geworden. In de nieuwbouwwijk Houthaven werd bijvoorbeeld on- langs Wiborg opgeleverd, een lange reeks woonpakhuisen langs een gracht die doet denken aan de Brou- wersgracht maar het lang niet haalt bij het origineel.

Haar bureau heeft het niet verlerd

Gelukkelijk zijn niet alle eigenzinnige architectenbureaus - die vóór de bouwcrisis zorgden voor een onge- kende bloei van de Nederlandse archi- tectuur - getroffen door een fail- lissement. Marlies Rohmer Architec- ture and Urbanism heeft bijvoor- beeld, in afgeslankte vorm welis- waar, de crisis overleefd. Met de uit- breiding van het Vossius Gymnasium in Amsterdam-Zuid, laat Marlies Rohmer nu zien dat haar bureau het niet heeft verlerd om markante archi- tectuur te versmelten met de om- geving.

Rohmer is een architect die zich al decennialang niets aantrekt van het dwaze verbod op versieringen in de architectuur waaraan veel van haar collega's zich nog altijd menen te moeten houden. Zo zijn de gevels van de Brede School Het Meervoud

uit 2013 op het August Allebéplein in Amsterdam Nieuw-West versierd met honderden cirkels van donkere bakstenen. In een andere, door Rohmer ontworpen Brede School, het beste gebouw in de Houthaven, zijn de gevels bekleed met bakstenen in een rechthoekig patroon en met kleine keramische tegels met figura- tieve decoraties. In beide gevallen zijn de bakstenen versieringen niet ambachtelijk gemetseld, maar ko-

Rohmer is een architect die zich al decennialang niets aantrekt van het dwaze verbod op versieringen

men ze uit de fabriek. Dat de orna- mentiek toch niet eentonig en doods is geworden, komt doordat Rohmer heeft gekozen voor knoestige bakste- nen in verschillende tinten die de ge- vels doen tintelen.

Ook de prachtige muur van de nieuwe uitbouw aan de achterzijde van het Vossius Gymnasium is een echte Rohmer-muur geworden. De serre is bekleed met prefab-elemen-

ten van Deense bakstenen in ver- schillende tinten, in dit geval van bij- na zwart tot bijna wit. In tientallen van de hoekige gevelelementen zijn keramische tegels ingelegd die leer- lingen van het Vossius onder leiding van kunstenaar Bien van Heek heb- ben beschilderd met beeltenissen van vossen.

De serremuur is niet het enige ge- slaagde onderdeel van de uitbreiding van het Vossius. Rohmer kreeg de opdracht twee nieuwe sportzalen te ontwerpen ter vervanging van de oude gymzalen die zich boven elkaar bevonden in een vleugel van de school, een bakstenen Rijksmonu- ment van architect Nico Lansdorp uit 1926 in de eclectische 'jaren-dertig- stijl'. De nieuwe zalen zijn niet ondergebracht in het bestaande ge- bouw, maar onder de binnenplaats aan de achterzijde van het school.

In de nieuwe onderwereld van het Vossius wordt de sport gevierd. Ver- schillende wanden zijn behangen met uitvergrote, door Vossius-leer- lingen gemaakte tekeningen, onder wie een meer dan levensgrote Johan Cruïff. In de onderaardse gang bie- den grote ramen zicht op de sportza- len, die met hun lichtgekleurde hou- ten wanden fris en helder ogen. Ook

de trap naar de onderwereld is be- kleed met hout, en lijkt, van onder gezien, een abstracte sculptuur.

Ook schoolplein aangepakt

Door de creatie van de sportonder- wereld werd het mogelijk ook het schoolplein, dat voor de verbouwing tijdens schooluren vol fietsen stond en een rommeltje was, onder handen te nemen. De twee zeven meter hoge ondergrondse sportzalen zijn voor- zien van drie bovenlichten. Die heb- ben op het schoolplein de vorm ge- kregen van lage, rechthoekige dozen waaraan bankjes zijn bevestigd. Samen met onder meer een vierde, iets hogere doos (waarop het beeld van een vos staat), houten banken, een sportveldje en een rijtje nieuw ge- plante bomen vormen ze een soort aula in de openlucht.

Zo heeft het Vossius met Rohmers slimme ontwerp nu niet alleen een ondergrondse sportwereld gekregen, maar bovengronds ook een levendig stadspanpleintje.

Gebouw: Uitbreiding en transfor- matie Vossius Gymnasium. Ontwerp: Marlies Rohmer Architecture & Urbanism. Bouwkosten: 4 miljoen euro.

●●●●○